

III. Ljetni festival mladih u Brlobašu

FOTO: RAMONA ŠTIVIC

12. stranica

Majstor narodne umjetnosti

3. stranica

V. susret zborova u Erčinu

10. stranica

Kult renovice i lepnja u Prisiki

11. stranica

Komentar

Kako vratiti vjeru, kako živjeti vjeru svojih predaka

Vladina je zadaća, a ako ima mogućnost, njezina je i obveza podupirati nastojanja za izgradnju crkava, što je sada i uradila s potporom od 250 milijuna forinta izgradnjom misijskoga središta koje je primilo ime svetog Ivana Pavla II. – naglasio je ovih dana državni tajnik Ureda predsjedništva vlade odgovoran za crkvene i narodnosne veze.

Prema njegovim riječima, simbolično je da se trideset godina nakon demokratskih promjena na mjestu sklađišta namještaja, poslije teretane uspela izgraditi crkva, te dodao da je upravo sveti Ivan Pavao II. bio velik borac protiv komunizma, digao riječ i protiv onih napada liberalizma koji i danas nagrizaju kršćanstvo.

Vlasti nesklone Crkvi, desetljećima su sprječavale ne samo gradnju sakralnih zdanja nego i odlazak vjernika u crkvu, na misu, obilježavanje crkvenih i vjerskih blagdana, vjerskih obreda poput krštenja, vjenčanja i drugog. I ne samo to, ograničavali su do tada uobičajene velike ophodnje vjernika o najvećim kršćanskim, katoličkim blagdanima. Živu vjeru puka uspjele su, ako ne i uništiti, onda barem otežati, zagorčati. Konačno, uspjele su zadati udarac stoljetnoj, čak i tisućljetnoj tradiciji, kršćanskim, katoličkim vrijednostima, ali ih nisu uspjele iskorijeniti.

Nažalost, danas kada su državne vlasti ne samo sklone nego i podupiru njegovanje narečenih kršćanskih vrijednosti, sve je manje onih koji žive svoju vjeru kako su to činili njihovi predci.

Hvalevrijedna je državna potpora kojom se nastoji jačati crkveni, vjerski život, izgradnja novih sakralnih zdanja. S druge strane, nikako da shvatimo kako je primjerice u malim naseljima, u našim crkvama sve manje vjernika, sve manje onih koji redovito odlaze u crkvu. Kako je moguće da su se, i oni koji su svojedobno u svojoj obitelji živjeli vjeru, redovito odlazili u crkvu, redovito ministrirali, primili sve sakramente, proteklih desetljeća toliko udaljili od vjere svojih pradjedova da ih više ne privlače ni najveći kršćanski, katolički blagdan. Ni Uskrs ni Božić, temelji naše kršćanske vjere. Kao da za njih povratka više nema.

S. B.

Glasnikov tjedan

Lapsus calami (pogreška u pisanju) često mi se događa, a čitajući tekst i desetak puta, opazim ga tek s pretplatničkim primjerkom Hrvatskoga glasnika u ruci. Nije on uvijek bezazlen, tako smo već u rujnu a ja

pišem još uvijek kolovoz, ili umjesto 10083 napišem 1083. I tako dalje. Ali novinari su samo slabi ljudi, iako mnogi ne misle tako, a pogotovo griješe oni koji rade.

Dok pišem ove retke, u razdoblju izborne kampanje u kojoj se i Hrvati upisani (ili koji će se još možda upisati) u hrvatski birački popis, razmišljam o njihovoj neobaviještenosti, pa i onih koji se kandidiraju ili ih kandidiraju na listama. Neobaviještenosti o izborima i kandidatima, listama, rokovima, načinom glasovanja i još mnogo čega drugoga. Tako ovih dana u privatnom razgovoru kazujem termine, ali me osporavaju da to nije tako. Do te mjere da umalo i povjerujem da oni imaju pravo. Ali ja se ne dam. I ponovno, poštovani čitatelju, čitam za Tebe rokove i termine vezane za izbore ako se želiš kandidirati i želiš glasovati na narodnosnim izborima.

Kandidacijska organizacija svoju kandidaturu državnom izbornom povjerenstvu treba dostaviti najkasnije do 8. rujna. Kandidati za zastupnike mjesnih samouprava, pošto su našli kandidacijsku organizaciju koja ih podržava i prikupiše potreban broj preporuka na obrascu koji su dobili u mjesnom izbornom uredu, trebaju dostaviti nadležnom mjesnom izbornom uredu najkasnije do 9. rujna. U izbornom uredu kada dođu s molbom za dobivanje obras-

ca za sakupljanje preporuka birača, mogu tražiti i imenik birača (u našem slučaju iz hrvatskoga biračkog popisa) u svome mjestu s njihovim točnim adresama kako bi znali od koga će sakupljati preporuke. Kandidacijske organizacije liste (i teritorijalne/glavnogradske i državne) moraju prijaviti najkasnije do 10. rujna. Građani se mogu upisivati u hrvatski birački popis najkasnije do 28. rujna do 16 sati, a izbori će biti održani 13. listopada od 7 do 19 sati. Izlaskom na biračko mjesto, ako je narodnosni birač u biračkom popisu svoje narodnosti, dobit će omotnicu s imenima kandidata na mjesnoj razini između kojih bira po slobodnoj volji, te listu ili liste (ako ih ima više) za davanje glasa listi na teritorijalnoj/glavnogradskoj odnosno državnoj razini.

„Lapsus calami (pogreška u pisanju) često mi se događa, a čitajući tekst i desetak puta, opazim ga tek s pretplatničkim primjerkom Hrvatskoga glasnika u ruci.“

Ako ima više lista, mandati se raspoređuju prikladno postotku glasa koji je dobila svaka lista. Danas, 2. rujna, u hrvatskome biračkom popisu u Mađarskoj, ima 10 281 upisan birač, na izborima održanim prije pet godina, 12. listopada 2015., u hrvatskome biračkom popisu s pravom glasa bilo je 10 599 birača, od čega je njih 7539 izašlo na izbore. Izbori za hrvatsku mjesnu samoupravu mogu se pokrenuti u 136 naselja u kojima je po popisu stanovništva 2011. godine bilo najmanje 25 Hrvata, a održati i u takvim naseljima gdje je kao primjerice 2015. utemeljena hrvatska samouprava u naselju (okragu) gdje je u biračkom popisu bilo osam upisanih birača koji su izabrali tri zastupnika, a ovi utemeljili samoupravu. Tada je utemeljeno 112 hrvatskih samouprava. Uz mjesne samouprave hrvatske kandidacijske organizacije mogu potaknuti utemeljenje sedam područnih samouprava (sedmočlano tijelo) i jednu državnu (s 31 zastupnikom) na osnovi lista na nastupajućim izborima.

Branka Pavić Blažetin

Čitajte i širite Hrvatski glasnik, tjednik Hrvata u Mađarskoj!

HRVATSKI glasnik

Franjo Dervar „Kume“ dobitnik nagrade „Majstor narodne umjetnosti“

Prigodom Dana državnosti Mađarske, u ime predsjednika Mađarske Jánoša Ádera, ministar ljudskih resursa prof. dr. Miklós Kásler, u društvu državnoga tajnika, parlamentarnog zastupnika dr. Bencea Rétvárija 16. kolovoza 2019. u prostorijama Pesti Vigadóa uručio je visoka odličja Mađarske, Viteški križ za zasluge građanska kategorija i Časnički križ za zasluge građanska kategorija. A u ime premijera Mađarske Viktora Orbána, nagrade „Mladi majstor narodne umjetnosti“ i „Majstor narodne umjetnosti“. Potonji, među inima za istaknutu djelatnost na polju narodne umjetnosti dodijeljeno je narodnom glazbeniku Franju Dervaru „Kume“.

Ministar prof. dr. Miklós Kásler pozdravlja nazočne.

Nakon intoniranja mađarske himne, u sklopu svečanoga kulturnog programa nazočnima se obratio ministar ljudskih resursa prof. dr. Miklós Kásler. On je u svome prigodnom govoru rekao da su uglednici, dobitnici visokih priznanja Mađarske, proučavali prirodu, biljni i životinjski svijet, čovjeka, umjetnost i misli te su pronašli nove putove, načine pristupa u znanosti i kulturi „u carstvu razmišljanja“. U ime mađarskog naroda i Vlade, ministar je zahvalio dobitnicima nagrada za njihove izvanredne i uzorne aktivnosti, te dostignuća u službi mađarskog naroda, razvoj zemlje, promicanje interesa države i promicanje sveopćih ljudskih vrijednosti. Ministar Kásler podsjetio je na mitsko podrijetlo Mađara, na Emesin san. Po tome mitu, kneginja Emeše vidjela je božanski san, priviđenje pojave ptice Turul, te je osjetila kako se u njezinoj utrobi stvara izvor koji će se na tuđoj zemlji pretvoriti u bujni potok. Plod njezina nebeskog priviđenja bio je Álmos, a njegovi su potomci uistinu sveti kraljevi. Álmoševa je misija bila okupiti srodne narode, i saveznički ujediniti ih te „iznova ubrati plod predaka ovdje u Karpatskome bazenu“. Ovu je misiju ispu-

Iz programa...

nio njegov šesti unuk Vajk, koji je primio kršćanstvo i time dao nov obujam i produhovljene visine toj misiji. Naglasio je da je osnivač države, sveti Stjepan, odredio mjesto Mađara u Europi te i u svijetu. I tijekom stoljeća taj je misaoni krug uzdignuo carstvo u svjetske visine, te bio čvrsti oslonac u stoljećima bijede i nevolje. Na ove temelje možemo graditi, reče među inima ministar

Franjo Dervar „Kume“ u društvu prijatelja, Zolija Szabóa i Gábora Eredicsa

prof. dr. Miklós Kásler. Potom, u društvu državnoga tajnika, parlamentarnog zastupnika dr. Bencea Rétvárija, uručio je visoka odličja Mađarske, Viteški križ za zasluge građanska kategorija i Časnički križ za zasluge građanska kategorija, te nagradu „Mladi majstor narodne umjetnosti“ i „Majstor narodne umjetnosti“. Nositelj priznanja „Mladi majstor narodne umjetnosti“ postao je izrađivač bušarskih larfa Gábor Baráth, a nositelj priznanja „Majstor narodne umjetnosti“ narodni glazbenik Franjo Dervar „Kume“.

„Čovjek u životu samo jedanput dobije takvu nagradu. I kada se prisjetim proteklih godina, nastupa, snimanja, naše narodne glazbe i folklor, stvarno, neopisivo sam sretan“, reče odlikovani Franjo Dervar „Kume“, koji je rođen u Martincima, i kako kaže, već od male maloći svira. Započeo je svirati u osnovnoj školi, i u domu kulture. Marko Horvat mu je bio prvi učitelj, te je od jedne skupine učenika izrastao sastav u kojem je i on svirao, i tako je započela njegova glazbena karijera. A prvo glazbalo na kojem je zasvirao bila tamburica, zatim na berdi te na kontrabasu. Franju Dervara „Kume“ pamtimo po mnoštvu nastupa i nosača zvuka. Lani je na Danu Hrvata u Pečuhu primio nagradu Hrvatske državne samouprave. Čestitamo nositelju titule „Majstor narodne umjetnosti“ Franju Dervaru „Kume“ te mu želimo mnogo zdravlja i sreće u životu!

Kristina Goher

Uspjeh Ljetne škole za nastavnike i studente hrvatskoga jezika iz dijaspore

Ovogodišnja Ljetna škola hrvatskoga jezika i kulture za nastavnike i studente hrvatskoga jezika iz dijaspore održana je u gradu Krku od 13. do 20. srpnja 2019. Škola se organizira u okviru projekta Suradnja s hrvatskim autohtonim zajednicama u dijaspori. Predsjednica je Organizacijskog odbora Ljetne škole prof. dr. sc. Sanja Vulić, koja je ujedno i voditeljica Škole i projekta, a članovi su asistentica Lidija Bogović, mag. kroat. i gosp. Petar Kopanica, predsjednik Udruge Knezovi Krčki Frankopani, koja je ponovno bila suorganizator Ljetne škole.

Ove su se godine na Ljetnoj školi okupili Hrvati iz različitih dijelova južne Mađarske, tj. iz Pomurja (iz Kerestura), iz Podravine (iz Martinaca), iz Baranja (iz Pečuha, Šeljina i Udvara). Svi su pribivali svečanom otvaranju Ljetne škole, koje je uljepšao knez Mikula IV. Frankopan (Petar Kopanica) sa svojom pratnjom (članovima Udruge). Članovi Udruge bili su u svome svečanom ruhu, s povijesnim zastavama knezova Krčkih i otoka Krka. U Maloj gradskoj vijećnici, koju je Grad Krk velikodušno ustupio Ljetnoj školi za nastavne potrebe tijekom trajanja Škole, tom su prigodom održani i pozdravni govori. Prof. Vulić je istaknula izvrsnu suradnju s Hrvatima u Mađarskoj te znatnu potporu koju cjelokupnom projektu Suradnja s hrvatskim autohtonim zajednicama u dijaspori, pa tako i Ljetnoj školi pruža pročelnik Hrvatskih studija prof. dr. sc. Mario Grčević. Također je zahvalila Udruzi Knezovi Krčki Frankopani na pomoći u organizaciji Škole. Slijedio je pozdravni govor glavnoga tajnika Hrvatskih studija gosp. Tomislava Vodičke, koji je također izrazio veliko zadovoljstvo zbog potpore koju Ljetnoj školi pruža Grad Krk, a posebice Udruga Knezovi Krčki Frankopani. Ujedno je prenio pozdrave pročelnika Hrvatskih studija prof. Grčevića. U ime suorganizatora nazočnima se obratio knez Mikula IV. Frankopan.

Najveći je dio nastave na Školi bio rezerviran za svakodnevne vježbe iz hrvatskoga pravopisa i gramatike, koje su se odvijale u dvjema usporednim skupinama. U jednoj je vježbe vodila prof. Vulić, a u drugoj L. Bogović. Usto je prof. Vulić održala dva predavanja za polaznike Škole, jedno o knezu Bernardinu Frankopanu, a drugo o njegovu suvremeniku Marku Maruliću. Osim vježba i predavanja, na Školi je održana i Radionica Stvaranje školskih novina, koju je vodila Jelena Gazivoda, mag. kroat., koja je, kao i L. Bogović, članica projekta Suradnja s hrvatskim autohtonim zajednicama u dijaspori.

Na Školi se poklanja velika pozornost ne samo nastavi koja se

Sudionici Ljetne škole

odvija u zatvorenome prostoru nego također terenskoj nastavi i izletima poradi upoznavanja kulturne baštine otoka Krka. Ove su godine sudionici Ljetne škole opet imali priliku posjetiti otočić Košljun, gdje ih je pozdravio i kratko izlaganje održao gvardijan o. Diego Deklić. Bila je to ujedno prigoda za sudjelovanje u nedjeljnoj sv. misi, te zatim za obilazak samostanskih muzejskih zbirka i šetnju otočićem. Na drugom su izletu sudionici Ljetne škole razgledali Sveti Dunat te zatim posjetili etnokuću u Korniču i crkvu u Lakmartinu koja je posvećena sv. Antunu Padovanskomu, odnosno, kako se na otoku veli, sv. Antonu. Na trećem su izletu pješačili kroza šumu do najstarije frankopanske utvrde poznate pod imenima Rovoznik i Gradec u Općini Vrbnik, te su u toj utvrdi pratili zanimljivu kulturnu priredbu Gradec na misečini, na kraju koje je knez Mikula IV. Frankopan uručio Ljetnoj školi svečanu Povelju Knezova Krčkih Frankopana. Četvrti i posljednji izlet bio je u Bašku. Sudionike Škole osobito se dojmio posjet Sv. Ivanu na uzvisini povrh Baške, gdje je prigodno izlaganje održao vlč. Zvonimir Seršić.

Vlč. Seršić održao je još jedno izlaganje, i to u krčkoj katedrali i s njom spojenoj crkvi sv. Kvirina, gdje su sudionici Škole razgledali zanimljive izložke sakralnoga sadržaja. Nije izostala ni šetnja s obilaskom kulturnih znamenitosti grada Krka i upoznavanjem s njegovom poviješću, na koju je polaznike Škole povela prof. Vulić.

Polaznici Ljetne škole ponovno su na kraju Škole imali prigodu izraziti svoje dojmove o Školi, a ti su dojmovi i ove godine bili izrazito pozitivni. Škola je završila podjelom prigodnih knjiga o otoku Krku, koje je polaznicima uručio knez Mikula IV. Frankopan. /www.hrstud.unizg.hr/

Serdahelski učenici u Zadru

Od 2002. godine traje suradnja Osnovne škole „Katarina Zrinski“ i Odjela za izobrazbu učitelja i odgojitelja zadarskoga Sveučilišta u okviru koje zadarski studenti hospitiraju i održavaju praktične vježbe u spomenutoj pomurskoj ustanovi, a zauzvrat sedmaši serdahelske ustanove tjedan dana ljetuju u Zadru, gdje su smješteni u studentskome domu. Razmjena je ostvarena Osamnaesti put. Nedavno, 22. srpnja, vratila su se serdahelska djeca s prekrasnog ljetovanja. Ove je godine šesnaestero djece serdahelske škole zavrijedilo da ljetuje u Zadru, naime, kako nam reče ravnateljica serdahelske škole Marija Bišković Tišler, to djeca trebaju zavrijediti. Prema odluci pedagoškog zbora uvijek putuje sedmi razred, ali oni učenici koji to zavređuju uzornim vladanjem i dobrim uče-

njem. U odabiru učenika sudjeluje razrednica i učiteljica hrvatskoga jezika jer zapravo to je nagrada za dobro učenje i ponajprije iz hrvatskoga jezika, naime za ljetovanje ne trebaju plaćati.

Kao svake, tako i ove godine djecu i nastavnike dočekala je dr. Smiljana Zrilić, redovita profesorica Sveučilišta koja već punih 18 godina usklađuje suradnju. Ove su godine djecu otpratili učiteljice Katica Brodač, Gabriela Huler, Žužana Fabić i Zorica Prosenjak Matola. Tijekom tjedna posjetili su grad Nin, otok Ugljan i mnoge druge znamenitosti grada, od crkve sv. Donata do morskog orgulja. Upravo toga tjedna odvijao se Međunarodni festival dječjeg stvaralaštva, pa su serdahelski učenici mogli pratiti razne programe u izvedbi svojih vršnjaka. Naravno, kupanje u Jadranskom moru nijedan dan nije izostalo, kao ni najfiniji sladoled.

Beta

Otvaranje petroviskoga školskoga ljeta s novom direktoricom Anom Škrapić-Timar

Pokidob je donedavna direktorica petroviske Dvojezične škole Edita Horvat-Pauković jur u juniju zbogomdala ustanovi i novo školsko ljetu je začela u sambotelskoj Hrvatskoj čuvarnici i školi kot peljačica, za ugarskom himnom 30. augustuša, u petak, na petroviskom školskom dvoru, pozdravne riči je uputila školarom, roditeljem, bivšim kolegicam i pedagoškom zboru, ovlašćena nova direktorica škole Ana Škrapić-Timar. „I ovo lito je hudo prošlo, nedavno ste dobili svidodžbu u ruke, ali ufamo se da ste lipo, veselo i bezbrižno lito imali i da ste sad jur jako čekali novo školsko lito“, ovako se je obrnula školska peljačica dicit pred informacijskimi minutami i predstavljanjem novih pedagogov. Petroviska odgojno-obrazovna ustanova aktualno školsko ljetu je začela sa 72 učenički, u 1. razredu s osam dice, a drugo ljetu će se od ove ustanove lučiti desetimi, osmaši. Učiteljski zbor, u sastavu dvanaest pedagogov,

Pred novim simbolom školske zgrade

Školari i učitelji od 2. do 8. razreda

Direktorica Ana Škrapić-Timar gratulira školaru Jakobu Janu Hoffmanu prvoga razreda

5. razred dičakov s razrednikom Rajmundom Filipovićem

dvih učiteljev u polustatusu i jedna školnikovica za davanje ur, bit će odgovoran za dvojezično obrazovanje. Na početku oktobra partnerska škola Donje Zeline čeka Petroviščane na trodnevno gostovanje, dokle će 7. razred, zahvaljujući skupnom projektu „Prez granic“ s dicom škole u naselju Gencsapáti otputovati kot dobitnik, na petodnevni boravak u Ukrajinu. Dica prvoga razreda dopeljana su iz čuvarnice s odgojiteljicom Anom Šubić-Geošić i predstavila su se s dvojezičnim programom. Potom su školari prikдали kitice njevoj razrednici, mladoj školnikovici rodnom iz

1. razred s razrednicom Kittikom Kossuth

Narde, Kitti Kossuth, a i oni sami su za dobrodošlicu primili dare i kitice, a dodatno su im uručene i školske majice. Na kraju svečanosti su upućene i riči zahvale za ono društveno djelo, s kojim su školari, pedagogi i roditelji pomagali u polipšanju okolice, a i same školske zgrade.

Tiho

Na santovačkoj Vodici

Jubilarno, 10., hodočašće bačkih Hrvata i prijateljskih zajednica na tromeđi

U suorganizaciji Hrvatske samouprave i santovačke Rimokatoličke župe, 24. kolovoza u marijanskome svetištu na santovačkoj Vodici priređeno je jubilarno, 10., hodočašće bačkih Hrvata i prijateljskih hrvatskih zajednica na tromeđi. Zajedničkom molitvom, pjevanjem i druženjem hodočasnici su na dostojan način, uz veličanstveno misno slavlje, uoči blagdana Male Gospe, na blagdan Kraljice BDM proslavili blagdan rođenja Blažene Djevice Marije, a svojim su se domovima vratili ojačani u vjeri, u osjećaju zajedništva bačkih Hrvata, pa i šire preko granica.

Pošto je lani Santovo drugi put u proteklih deset godina bilo domaćinom državnoga hrvatskog hodočašća u organizaciji Hrvatske državne samouprave, ove je godine ponovno održan trojni susret, a okupili su se bački Hrvati (Bunjevci, Šokci i Raci) te prijateljske hrvatske zajednice na tromeđi Hrvatske, Mađarske i Srbije. Marijansko svetišće na santovačkoj Vodici, koje je 1838. posvetio kalački biskup Petar Klobusitzky, u prošlosti hodočastište i proštenišće santovačkih i bačkih Hrvata, poradi duhovno-

Misu je predvodio Ante Markić

Dio okupljenih

U nošnji predaka

ga zbližavanja i jačanja vjere, ove je godine pohodilo dvjestotinjak hrvatskih vjernika, štovatelja Blažene Djevice Marije, koji su u organizaciji mjesnih hrvatskih samouprava i udruga došli iz mađarskog dijela Bačke – Bajce, Dušnoka, Kalače, Kačmara, Santova i drugih naselja, nadalje iz Vojvodine (Srbije) – Monoštor (Bački Monoštor) i Brega (Bačkog Brega), te Hrvatske – prijateljskog naselja Petrijevac.

Već po navadi, pred misno slavlje molila se krunica, koju su predvodile santovačke Hrvatice u pratnji župnoga kantora, koji je predvodio pjesmu pučkoga crkvenog zbora santovačke hrvatske zajednice.

Misno slavlje na otvorenom pokraj velebnoga Gospina kipa, koji je postavljen i posvećen u listopadu 2008. godine, predvodio je prečasni Ante Markić, aljmaški župnik i upravitelj svetišta Gospe od Utočišta.

„Iz Gospinih domova, svetišta dopire do nas Majčin zov, zov njezine ljubavi. Biti uz Gospu, njezin lik, privilegirano je mjesto najdubljeg osjećaja prihvaćenosti, zaštite, zagovora i zavjeta. Marija privlači jer čeka. moli i blago opominje. No Marija kao majka sviju nas ne može ostati nijema i biti sretna ako njezina djeca lutaju, odu stranputicom. Marija je u punini sretna i od nas štovanjem počašćena ako naši putovi, planovi vode k Isusu na

kojega nas stalno upućuje i prema komu nas ona neprekidno vodi. Marija nije cilj, ona je posrednica do cilja, do Isusa. Stoga biti uz Mariju bez odluke ponovnoga preispitivanja svoga odnosa prema Isusu, promašaj je. Sreća nas kršćana jest u tome što imamo u nebu moćnu Majku koja nas ne napušta ni onda kada zalutamo s Božjega puta i nađemo se u ponoru. Ona za nas moli, ona nas zagovara pred Bogom, ona čini kako bismo se vratili na put koji vodi Bogu i njezinu sinu Isusu”, poručio je uz ostalo prečasni Ante Markić u svojoj prigodnoj propovijedi koju je posvetio u čast Kraljici Blaženoj Djevici Mariji. S njime je suslužio santovački župnik Imre Polyák, ujedno i biskupski vikar za narodnosti Kalačko-kečkemetske nadbiskupije.

Misno je slavlje na hrvatskom jeziku uljepšano zajedničkim pjevanjem hodočasnika koje su predvodili članovi santovačkoga crkvenog zbora, na čelu sa župnim kantorom Zsoltom Sirokom. Santovačka su djeca i mladež slavlje pak uljepšali odjeveni u izvorne šokačke nošnje.

Tko pjeva, dvostruko se moli, što potvrđuju prekrasne tradicijske i novije pjesme koje su se pjevale. Pošto je prečasni Markić podijelio blagoslov, hodočasnici su zajedno otpjevali pjesmu Rajska Djevo, Kraljice Hrvata koja je odjekivala otvorenim prostorom.

Nakon misnoga slavlja, po povratku u selo, druženje hodočasnika nastavljeno je u mjesnoj gostionici, a uz blagovanje za bogatim stolom, uz dobru kapljicu vina i ukusne kolače.

Svojim sudjelovanjem, veličanstvenom slavlju pridonijeli su hodočasnici, županijska i mjesne hrvatske samouprave, ustanove i udruge, a domaćini svesrdnim zalaganjem, organizacijom i društvenim radom, a ne u posljednjem redu i materijalnom potporom. Priredba je ostvarena supotporom Hrvatske samouprave Bačko-kiškunske županije, Hrvatske samouprave sela Santova, santovačke župne zajednice, Crkvenoga pjevačkog zbora, Saveza Hrvata u Mađarskoj te mjesnih hrvatskih samouprava, udruga i pojedinaca koji su organizirali hodočasnike iz bačkih naselja.

S. B.

Pečuški „kermez“

Crkva Snježne Gospe u Pečuhu sagrađena je u 17. stoljeću, koja je hodočastište od 19. stoljeća. Prema usmenoj predaji, stanovnici grada tvorili su živi lanac između Augustinova trga i vrha planine. Rukom na ruku dodavali su cigle za gradnju, pjevajući svete pjesme i moleći se. U spomen na to do današnjeg dana podiže se kamenčić na početku križnog puta, koji kreće od crkve svetoga Augustina, nosi se putem križnoga puta i stavlja oko Djevičična kipa na vrhu. Tako je to bilo i ove godine, poput prošlih godina, 4. kolovoza 2019. godine kada je pečuška Hrvatska samouprava organizirala tradicionalni Pečuški „kermez“ (proštenje). Program je počeo u ranim jutarnjim

Nakon programa zaplesalo se u lijepom ozračju na svirku Orkestra Vizin.

Salantski KUD Marica

Ženski pjevački zbor Augusta Šenoae

Križni put vjernika

satima, u pola 8 ophodom od crkve svetoga Augustina do crkve Snježne Gospe. Na Križnom su se putu skupa molili vjernici iz okolice Pečuha. Kod svake se postaje stalo, molilo i zapjevalo. Stigavši do zadnje postaje, pred crkvu Snježne Gospe, vjernicima su se pridružili i oni koji nisu mogli na križni put, i od pola 9 započela je sveta misa u prepunoj crkvi. Na svetoj misi mogli smo čuti propovijed gosta svećenika iz Hrvatske, oca Marijana Krištofića. Nakon mise, kako je naviklo biti, slijedio je folklorni dio programa od 10 sati kod tekijskih ruševina, gdje su nastupili: mjesni Pjevački zbor Augusta Šenoae, salantska Omladinska skupina KUD-a Marica i Orkestar Vizin. Istoga dana u 19 sati dr. György Udvardy, pečuški biskup, govorio je misu u parku oko crkve, potom je uslijedila povorka na šetalištu oko crkve Snježne Gospe.

Ramona Štivić

Skupno shodišće Gradišćanskih Hrvatov u Celju

(23. – 25. augustuša 2019.)

U minulom ljetu štatua Putujuće Celjanske Marije gostovala je u Pinčenoj dolini i od jednoga do drugoga hrvatskoga sela piše je putovala. Samim boravkom pilja nebeske Majke, naši vjernici dobili su čuda milosti, radosti i skrbi. Od lanjskoga ljeta augustuša ova fara s filijalima je primila već od 7000 hodočasnikov, ne samo iz Austrije i Ugarske, ter Slovačke, nego i iz Hrvatske. 20. augustuša, utorak u Nardi je bilo zbogomdavanje kipu Putujuće Celjanske Marije s mons. dr. Egidijem Živkovićem i drugi dan su na novoj liniji, po prvi put u povijesti ovoga shodišća, skupa samostalno putovali do Celja, hodočasnici iz Pinčene doline na hrptu noseći skroz Marijin pilj. Paralelno još tri grupe su krenule iz Ugarske u isti smjer, dan prlje Bizonjci, isti dan Koljnofci i kiseška grupa, i četiri-pet dani već od sto ljudi je bilo na putu da bi svi skupa u subotu, 24. augustuša sudjelivali na svetačnoj maši ku su celebrirali sambotelski biskup mons.dr János Székely i željezanski natpastir dr. Egidije Živković. Drugi dan u okviru svete večernje od Narde i Pinčene doline i službeno su prikzeli štatuu Celjanske Madone vjerniki austrijskoga naselja Celindofa. Za ov album fotografijov se zahvaljujemo Elviri Verhaš, Martinu Išpanoviću, Balažu Martinšiću i Petru Mogyorósiju.

Tiho

Koljnofski i bizonjski hodočasnici

S kipom Putujuće Celjanske Marije jur u Celju

U kiseškoj grupi ponovo su bili Kisežani, Undanci, Židanci, Čeprežani, Peštanci i hodočasnik iz Dušnoka

Hodočasnici Pinčene doline ki su po prvi put skupa išli piše u posebnoj grupi

Trenutak za pjesmu

Zbogom!

Došli smo Ti zbogom dati,
Marija Celjanska, Mati
krajem kratkoga godišća,
ofrovano na shodišća.

Pohodili su Te mnogi,
čitovati i ubogi.
Tuge, boli im odlahnu,
za pomoć Ti se zahvalu.

U tišini crikve naše,
molili smo Očenaše
pred Tvojim kipom, ...i Zdravu,
da nam betežni ozdravu.

Doživila si porodov,
i nečekanih sprohodov:
Spuni se sudbina starim,
a nemilosrdna mladim.

Nimci, Ugri i Hrvati
s Tobom smo postali brati,
strpljivi bližnji, rodjaki,
u srcu, duši bogati.

Lajoš Škrapić

Mons. dr. Egidije Živković željezanski i mons. dr. János Székely sambotelski biskup skupa su celebrirali u subotu mašu

U cilju u Celju

Maša s Tamašom Várhelyijem u lipoti

Martin Išpanović iz Budimpešte i duhovnik Štefan Dumović s undanskimi hodočasnikima

Bizonjci na počivanju nigdi na putu

Bogatstvo...

Majka Božja Celjanska pred putovanjem u Celindof

V. susret zborova „Julcsika-Tercsike“ i proslava desetogodišnjega djelovanja Pjevačkoga zbora „Jorgovani“

Erčinska Hrvatska samouprava 17. kolovoza 2019. organizirala je peto izdanje susreta zborova „Julcsika-Tercsike“, u prostorijama gradskog Općeprosvjetnog središta Józsefa Eötvösa. Bio je to ujedno i drugi susret hrvatskih zborova te proslava 10-godišnjega djelovanja domaćega Zbora „Jorgovani“. Na priredbi, uz domaćina, nastupili su zborovi iz Kalače, Kozara, Harkanja i tri zbora iz Tukulje. Priredba je završena nastupom erčinske Plesne skupine „Zorica, koja je ovom prigodom otplesala ples iz Buče. Potom je uslijedila proslava 10-godišnjega djelovanja zbora „Jorgovani“. Slavljenicima je čestitao erčinski gradonačelnik Máté Győri, a u ime „Zorice“ voditelj Marko Sili. Svim je sudionicima domaćin uručio spomenicu i dar.

Sudionici

Na početku nazočne je pozdravila vijećnica Samouprave grada Erčina Ildika Golić, koja je u kratkim crtama predstavila prošlost erčinskih Hrvata. I kako reče, predci ove etničke skupine, točno prije 390 godina pronašli su utočište te se nastanili na ovim prostorima. Potom je objasnila odakle naziv priredbe. Ona je dobila ime po jednoj pjesmi prijeratnog filma „Današnje djevojke“. Skladatelj i tekstopisac pjesme bili su Pál Ábrahám i Imre Harmath, i za pretpostaviti je da je baka Pála Ábraháma živjela u Erčinu. Na to upućuje refren pjesme. Naime, onomad je Erčin bio omiljeno izletišta, iz Budimpešte su brodom stizali gosti željni zabave. Na otoku su se mogli baviti športom ili na terasi restorana pojesti ukusan objed. Dakle, pjesma opisuje tu živahnost na dunavskoj obali. Zatim je pozdravila sve gostujuće zborove i najavila njihov nastup. „Cvića nebeska“, „Zdravo, Djevo“ i „Kraljico nebeska“ naslovi su pjesama, kojima je tukuljski mješoviti Crkveni zbor otvorio susret, nakon kojih su domaćini pjevali skladbe „Zdravo budi, Marijo“, „Kraj Dunava“, „Hladan vjetar“, „Ta noć“ i „Čija kola“ uz harmonikašku pratnju Lászlóa Tornyošsya. Kalačke

su „Ružice“ za tu prigodu odabrale bečarce i dobro nam znanu pjesmu „Šumi, šumi“ te „Ima jedna livada“. Kozarski zbor „Biser“ doista je pjevao bisere hrvatske glazbene baštine poput: „Ajde, Kato, ajde, zlato“, „Sve ptičice“, „Nisam ja seljanka“ i „Kad si bila mlada, Mare“. Za tukuljske se „Komšije“ može reći da su pravi susjedi, veseli i razigrani... a jednako tako i za Muški pjevački zbor, što se odrazilo i po njihovu odabiru pjesama. I kako opisati nastup harkanjskoga Mješovitog zbora? Srce veliko rodoljubno. Naime, u svojim su se pjesmama dičili ljepotom Podravine, i hvale dali Majci Podravki. I naravno, svi su izvođači nastupili u narodnoj nošnji svojega kraja. Taj je dio priredbe završen nastupom erčinske Plesne skupine „Zorica, odnosno plesom iz Buče. Potom je uslijedila proslava 10-godišnjega djelovanja zbora „Jorgovani“, kako drugo nego izvornim erčinskim pjesmama u izvedbi narečenoga zbora, a nakon toga čestitke. Slavljenicima je čestitao gradonačelnik Erčina Máté Győri, a u ime „Zorice“ voditelj Marko Sili. Pjevački zbor „Jorgovani“ osnovan je u srpnja 2009. godine u sklopu plesačnice. Njihov je prvi „službeni“ nastup bio 14. kolovoza iste godine, na Rackome proštenju. Članice su zbora erčinske Hrvaticice, koje se rado susreću i pjevaju, njegujući time običaje ove hrvatske etničke skupine. Svojim nastupima bogate gradske priredbe, obilježavanje praznika i blagdana, ali rado se odazovu tuzemnim i inozemnim nastupima. U skladu s narečenim jest i njihov repertoar, te pjesme pjevaju na hrvatskom i mađarskom jeziku. Nerijetki su zajednički nastupi sa već spomenutom „Zoricom“. Jubilarci su 15. ožujka 2015. primili gradsko priznanje „Za opću prosvjetu“.

Čestitam članicama i želim im mnogo zdravlja, uspjeha i ustrajnosti! Nemojmo zaboraviti izreku: „Tko pjeva, zlo ne misli“.

Kristina Goher

„Jorgovani“ su s pjesmom i tortom proslavili svoju godišnjicu.

Kult renovice i lepnja u Prisiki

Moramo pokazati što je naše, moramo gizdavi biti na svaki naš jerb. Vjerojatno tako su se študirali pred četirmimi ljeti i Prisičani, ki su onda pozvali u žitak ovo gastronomsko spravišće, bazirano na domaća ljubljena jila, s Danom lepnja i renovice, u organizaciji Seoske i Hrvatske samouprave Prisike, Kulturnoga doma i Zbirke sakralne umjetnosti Hrvatov u Ugarskoj, s potporom Veleposlanstva Republike Hrvatske u Ugarskoj.

U ov„svetak“ je uključena sva okolica, grupe dojdju kuhati, peći i zatim nukati i kušati dati specijalne falate svim nazočnim. Gladan i žedan i sad nigdor nije ostao, a dica su se mogla zabavljati pri djelaonica, na cesti s probnim prometom, u tvrdjavi skakanja i na konju s Divljega zapada, na rodeu, dokle su se odrašćeni družili, pominali se i veselili se jedan drugomu i lipomu danu u prekrasnom parku kaštela. Da renovica i lepanj jur imaju svoj kult na ovom području, to ne zlamenuje da druga jila nisu se pripravila i nisu imala mjesta na obali lokve.

Svaki ki je došao 10. augustuša, u subotu dopodne, ali uprav otpodne, gvišno neće zabiti slasti ni srdačno gostoprimstvo domaćinov ter Židancev, Plajgorcev i žen iz Maloga Židana. Lipo se

Prisičke žene u djelu

Židanska ekipa renovice

Na prisikički poziv su došli i predstavnici partnerskoga ognjogasnoga društva iz Austrije

Židanska brigada „u uniformi“

Veliki je bio interes posjetiteljev i pri stolu Maloga Židana

je kuhala juha s govodskim mesom, uz Prisičane je ovput renovica pravio i židanski načelnik Štefan Krizmanić i njegova brigada. Prisički ognjogasci su u međjuvrimenu primili i partnersko društvo iz Austrije, kad ov dan dobro se služi i za diskusiju i za dible spoznavanje. A žene iz Plajgora, Hrvatskoga Židana, Maloga Židana i Prisike trudile su se da čim lipše i privlačnije režisiraju svoje stole, da čim već posjetiteljev i gladnih pozivaju na njevu bazu, kade su se nukali malo prlje ispečeni lepnji. Jedan je bio bolji od drugoga, npr. židanska ekipa pokuša svako ljeto nešto novo staviti na stol u okviru lepanj, npr. posipaju tijesto slaninom, kobasicom, što pak prlje nisu imali u jelovniku u ovom kraju. S tikvami, makom, turovom, slani, a u „prisičkoj kuhnji“ pod vedrim nebom i slatki lepnji su čekali. K obilnomu stolu goste i domaće ljude su pozvali načelnik Janoš Grüll i predsjednik Hrvatske samouprave Željezne županije Štefan Krizmanić. Još su bila gastronomska čuda, a i različite zabave za dicu, a otpodne i hrvatski program. Sve u svemu, nije bilo vridno samo zbog jila posjetiti toga dana Prisiku, nego i zbog druženja s dragimi ljudji i zbog vrućine, ka se svenek laglje more pretrpiti u hladu uz lokvu, i kade se nekako i vrime sustavlja svoj brzi ritam... *Tiho*

III. Ljetni festival mladih u Podravini

I ove smo godine mogli zajedno uživati u dobrom ugođaju cijeli dan, 10. kolovoza 2019. godine, u Brlobašu, na obali Drave, na redovitom IV. Ljetnom festivalu mladih u Podravini. Vrijeme je kao i lani bilo jako sunčano i toplo, koje nas je dočekalo već u

Predavanje je održao dr. Dinko Šokčević.

Publika

Otvaranje Festivala

Sandi Cenov održao je koncert.

Tamburaški sastav Stoboš

jutarnjim satima kod postaje Nacionalnog parka Dunav – Drava u Brlobašu. Od ranih jutarnjih sati nije bilo mira na obali jer su otpočele dolaziti kuharske družine koje su preko dana kuhale najrazličitije specijalitete Hrvata u Mađarskoj. Ukupno se više od dvadeset družina prijavilo da pokažu svoja najukusnija jela. Kuhari i njihovi pomagači stigli su iz Daranja, Lukovišća, Martinaca, Foka, Šeljina, Dombola, Bojeva, Starina, Križevaca, Barče, Novog Sela, Brlobaša, Budakovca, te dvije ustanove Hrvatske državne samouprave također su se prijavile na kuhanje: Kulturni centar bačkih Hrvata pripremio je riblji paprikaš na bajski način, a Hrvatski kulturno-prosvjetni zavod „Stipan Blažetin“ pripremio je

serdahelske gibanice. Kuhala se riba, gljive, perkel, pečene kobasice, čvarci, divlji gulaš, pečeno prase i janje, grah, sarma, razna mesa. Ti mirisi i bogati programi privukli su mnoštvo posjetitelja na tu organizaciju. Tijekom cijeloga dana moglo se krstariti Dravom, kušati ukusna jela, slušati tamburaške napjeve. Prijepodne u 11 sati u ekošatoru odvijalo se znanstveno predavanje profesora dr. Dinka Šokčevića, koji je ulazeći u potankosti pričao povijest Hrvata u Mađarskoj, istaknuto povijest Podravine. Nakon predavanja bio je objed i za pozvane goste te usput su i kuharske družine završile te je slijedio objed pod svakim šatorom. Od 15 sati je slijedio kulturni program u kojem su sudjelovali: martinačka Tamburaška škola, zalski Tamburaški sastav Stoboš, te mladi tamburaši KUD-a Šandor Petefi. Nakon bogatoga kulturnog programa slijedio je glazbeni program i plesačnica uz Orkestar Vizin. U 21 sat počeo je jedan od najčekanijih programa dana, koncert poznatoga pjevača Sandija Cenova, koji je osim svojih pjesama otpjevao i neke preradbe drugih poznatih predavača s velikim uspjehom. Završni je program bio divan vartromet uz glazbu. Pokrovitelji su cjelodnevnoga programa Hrvatska samouprava Šomođske županije, Savez Hrvata u Mađarskoj, Zajednica podravskih Hrvata, Hrvatska državna samouprava, Medijski centar Croatica, Jozo Solga glasnogovornik, predstavnik Hrvata u Mađarskom parlamentu, Hrvatski kulturni i sportski centar „Josip Gujaš Džuretin“, Ministarstvo ljudskih resursa, Fond za razvoj ljudskih potencijala, hrvatske samouprave i civilne udruge iz Podravine.

Ramona Štivić

Mala stranica

Sretna nova ŠKOLSKA GODINA!

SRETNNO!!!

Počela je nova školska godina. Možda ste uzrujani zbog povratka u školsku klupu? Opustite se, ima rješenja za svaki problem.

- Kako ćete se odjenuti za prvi dan škole? – Nije toliko važno ono što nosite. Važno je da vam je udobno jer tada se osjećate dobro i dobijete samopouzdanje koje privlači poglede. Najvažniji je modni dodatak osmijeh na licu.
- Pretrpani raspored. – Svaki drugi dan nulti sat, hrpa zadaće, treninzi. Imaš osjećaj da nećeš stići ništa. Ključna je riječ za tu teškoću organizacija. Dan ima 24 sata i ako ga dobro organizirate, veliki su izgledi da ćete sve stići. Bolje da imate toliko izvannastavnih aktivnosti koje ćete moći ispunjavati redovito i s voljom nego da ih imate gomilu pa se nijednoj ne možete posvetiti kako treba.

- Nova/novi u školi. – Preselila/preselio si se u novo mjesto i moraš u novu školu? Nova škola znači novi početak, novu družinu. Gledajte to s povoljne strane: to je i nova prilika za upoznavanje novih ljudi, bavljenje novim hobijima, ostvarenjem novih ciljeva. Kad ideš u novu okolinu, možeš biti posve opušten jer ništa te ne tereti s prošlošću.
- Novi strog profesor. – Nemojte suditi unaprijed! Ako je neki profesor na lošem glasu, ne mora značiti da ćeš imati loš odnos s njim. Ako već unaprijed znate da traži mnogo, to vam je dobar start u početku. Zapamtite, i profesori su samo ljudi. Važno je da se ponašate pristojno i s poštovanjem.

Za pametne i pametnice

ŠKOLSKA OSMOSMJERKA

U osmosmjerci pronađi 16 pojmova povezanih sa školom. Kad ih pronađeš, prekriži, pročitaj redom preostala slova i dobit ćeš konačno rješenje.

P	P	U	Č	E	N	I	C	I	F
K	R	P	E	R	N	I	C	A	I
R	I	O	L	O	V	K	A	A	L
M	J	Č	F	P	R	V	A	Š	O
A	A	E	J	E	Z	A	K	D	Z
R	T	T	NJ	E	S	O	G	S	O
K	E	A	K	P	L	O	Č	A	F
E	LJ	K	A	A	O	T	R	A	I
R	I	R	T	Z	V	O	N	O	J
Z	G	R	A	D	A	P	E	T	A

FILOZOFIJA, MARKER, MATKA, OLOVKA, PERNICA, PET, PLOČA, POČETAK, PRIJATELJI, PROFESOR, PRVAŠ, SLOVA, ŠKOLA, TRI, UČENICI, ZVONO, ZGRADA

Vic tjedna

BRZINA

Govori učiteljica učenicima:
 „Sporo pišete, sporo zbrajate, sporo mislite...
 Ima li nešto što radite brzo?“
 Javi se mali Ivica:
 „Da, brzo se umorimo!“

Sastaju se na Legradskoj gori

Prelaženje Dravom

„Da bi se zrušile te Legradske gore“ – glasi popijevka koju pjevaju i na jednoj i na drugoj strani rijeke Mure i Drave, ali mnogi mlađi naraštaji ne znaju gdje se nalazi ta gora. Brdo Legradske gore kod ušća Mure u Dravu, u blizini šomoškog naselja Tiloša (Őrtilos), oduvijek je bio izvor dobre kapljice i mjesto molitve. Na njezinu se vrhu bijeli crkva posvećena svetom Mihovilu, koja godišnje više puta poziva hodočasnike, a mjesto je izvrsno i za izletnike, naime s Legradske gore pruža se predivan pogled na Međimurje i Podravinu. Na tom je prostoru na početku XX. stoljeća živio veći broj Hrvata, ali danas su ta naselja već odnarođena, tako i Tiloš u čije područje spada Legradska gora. Unatoč tomu što se u mjestu već ne govori hrvatski jezik, na groblju nailazimo na nadgrobnje spomenike s hrvatskim natpisom i imenima. Tiloško vodstvo, na čelu s načelnicom Marijom Kunoš, već 25 godina, zajedno s legradskim načelnikom, brine o tome da se tradicija prekograničnog povezivanja preko Drave i Mure očuva. Nakon društvenih promjena, prvi put 1994. godine, na dan proštenja svete Ane, zaštitnice sela Tiloša, otvoren je privremeni granični prijelaz između Tiloša i Legrada, i to se zadržalo i do današnjih dana. Prvi put nije bilo jednostavno, potrebne su bile razne dozvole granične i carinske policije. Danas je već lakše otkada su i Mađarska i Hrvatska članice Europske unije, a svi se nadaju da će ulaskom Hrvatske u šengenski prostor prijelaz biti još lakši. Obilježavanje blagdana sv. Ane, otvaranjem malograničnoga prijelaza nazvali su i Danom hrvatsko-mađarskog prijateljstva, koje prijateljstvo već 25. godina jamči da se žitelji s obje strane granice sastaju i skupa slave. To je tako bilo i ove godine 28. srpnja, uobičajeno i ovaj put je osiguran prijelaz brodom iz Tiloša u Legrad, odnosno obratno. Na obalama rijeke Drave i njezina ušća postavljen je spomenik u čast očuvanja prijateljstva tijekom četvrt stoljeća, a na Legradskoj gori u crkvi i ovaj put je služena misa i na mađarskom i na hrvatskom jeziku. Odist, tu se nađu prijatelji koji se

U spomen 25. prijateljstva na obali Drave

zajedno pomole za dobrobit svojih obitelji, rodbine i obaju naroda, druže se uz ukusna jela i kapljicu te se dive prirodnim ljepotama toga kraja. Povodu obljetnice u tiloškom je domu kulture ovaj put bila uređena izložba dokumenata, fotografija o druženjima, susretima Legradana i Tilošaca tijekom 25 godina, a nakon njezina otvaranja dan je nastavljen dvojezičnim kulturnim programom u čemu su podjednako uživali žitelji i s lijeve i desne obale rijeke. Premda vrijeme nije pogodovalo programima na otvorenome, s hrvatske su strane stigli mnogobrojni gosti, među njima i legradski načelnik Ivan Sabolić. *beta*

KERESTUR

Keresturski dom kulture i Kulturno društvo „Kerestur“ 7. rujna 2019. g., s početkom u 16 sati organizira „SUSRET NARODNOSTI I KULTURA“, na kojem nastupaju kulturne skupine: fičehaski Pjevački zbor, Mura dance, Pjevački zbor iz Zalaszentbalázsa, Plesni ansambl „Zala“, KUD Goričan, Pjevački zbor „Ružmarin“, mlinačka Plesna skupina, Pjevački zbor „Zvezdan“ iz Ostrognje, pjevačica Margita Andrašek. U ime organizatora voditeljica kulturnoga doma Eržika Deak svakoga srdačno poziva.

SERDAHEL

Hrvatski kulturno-prosvjetni zavod „Stipan Blažetin“ od ove školske godine ponovno pokreće podučavanje folkloru u pomurskim dječjim vrtićima i u nižim razredima osnovnih škola, saznali smo od ravnateljice ustanove Zorice Prosenjak Matola. U svaku će ustanovu stići stručnjakinja folkloru iz Međimurja i, osim što će podučavati narodni ples, vježbat će s djecom saobraćaj, komunikaciju na hrvatskom jeziku.

Dan grada Šeljina

U gradiću Šeljenu svake se godine, 1. i 2. kolovoza, priređuje redoviti Dan grada i festival lubenice. Vrijeme je pokušalo, ali nije uspjelo oprati događaje koji se održavaju tijekom Dana grada Šeljina. Program je započeo u petak popodne sastankom slavljeničkog odbora na kojem su, kao što je uobičajeno, počašćeni nagradama oni koji su učinili mnogo za grad. Ove je godine priznanje dodijeljeno pjesničkom krugu Zlatne jeseni, dr. Andrásu Szabóu, liječniku, župniku i zaposlenicima Ormánság Health Non-

Orkestar Biseri Drave

Publika pod šatorom sluša hrvatske melodije.

profit Kft. U petak je festivalski šator već bio ispred toplica, gdje su folklorne skupine i sastavi zabavljali gledatelje od šest sati, no najveći uspjeh postigao je hrvatski sastav Mejaši. Na koncert su došli mnogi ljudi, ne samo iz okolice nego i iz Baje. Hrvatski su dio Dana grada predstavili i starinski Orkestar Biseri Drave, martinački Ženski pjevački zbor „Korjeni“ te „Podravkina“ glazba. Subota je započela natjecanjem u ribolovu i trčanju. Postojala je mogućnost da će start morati biti otkazan zbog nevremena, ali srećom vrijeme se održalo tako da su svi mogli započeti utрку. U poslijepodnevним satima, umjesto sporta, gastronomija je preuzela vodeću ulogu u ulici Okusi. Najfinija jela mađarske, hrvatske, transilvanske i rumunjske kuhinje kuhana su na otvorenoj vatri. Programi Dana grada završili su u nedjelju natjecanjem u plivanju i jutarnjim programima za djecu.

Ramona Štivić

Hrvatski dan u Dombolu

U organizaciji Hrvatske samouprave sela Dombola, pod vodstvom Ruže Šebešćen, na mjesnom je nogometnom igralištu 16. kolovoza 2019. godine održan redoviti Hrvatski dan u Dombolu. Uzvanike i svakog zainteresiranog čekali su od 16.30, a od 18 sati počeo je kulturni program u kojem su nastupili mladi hrvatski svirači, starinski Orkestar Biseri Drave. Nakon pozdravnih riječi započeo je kulturni program, svirači su svakoga oduševili s podravskim napjevima. Program je zaokružen zajedničkom večerom, a potom je slijedila plesačnica i druženje. Program se ne bi mogao ostvariti bez potpore Hrvatske samouprave Šomođske županije, Saveza Hrvata u Mađarskoj, Zajednice podravskih Hrvata, Hrvatske državne samouprave, Hrvatskoga kulturnog i sportskog centra „Josip Gujaš Džuretina“, Ministarstva ljudskih resursa, Fonda za razvoj ljudskih potencijala i Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Pečuhu.

Ramona Štivić

Pozdravne riječi predsjednice mjesne Hrvatske samouprave

Publiku je zabavljao Orkestar Biseri Drave iz Starina.

Zajednička večera i druženje

Hodočašće Lukoviščana

U organizaciji mjesne Hrvatske samouprave, mi, Lukoviščani, hodočastili smo u Celje (Mariazell). Na put smo krenuli 18. kolovoza u ranim jutarnjim satima.

U Prisiki smo pogledali naš prelijepi Muzej sakralne umjetnosti, potom nastavismo prema Celju, kamo smo sretno stigli oko 13 sati.

Poslije, kada smo se smjestili, s vodičem smo pogledali baziliku, a u 17 sati, na mađarskom jeziku za nas su prikazali svetu misu, gdje smo se molili za sve nas i naše obitelji, i za našu

domovinu. Pogledali smo Mindszentyjev grob, a u slobodnom vremenu nakon večere upoznavali smo se s gradom. Sutradan nakon doručka posjetili smo tvrtku gdje se izrađuje glasoviti liker. Potom smo zapalili svijeću u mrtvačkom dvoru za naše pokojne, a zatim krenuli na planinu k špilji gdje je izvor čudotvorne vode.

Hodočašće je završeno kod križa, a poslije toga krenuli smo svojim kućama.

Ruža Bunjevac

ČEPREG

Hrvatska samouprava grada Čeprega srdačno Vas poziva na HRVATSKI DAN, 14. septembra, u subotu, početo od 15 uri na dvojezičnu mašu pod vedrim nebom, pred 150-ljetnu Jankovićevu kapelu Blažene Divice Marije. Mašu služu umirovljeni zlatomašnik dr. Anton Kolić i čepreški duhovnik József Finta. Potom slijedi sadjenje mladoga driva gingko bilobe. U 16.30 u cimiteru pri grobu

Jankovićeve položiti će se vijenci, a u 17 uri u Pansionu „Hangya“ akademik dr. Nikola Benčić predstavlja dugočekanu knjigu pod naslovom „Tri domovine Janković vlastela – Hrvatska, Ugarska, Austrija“. U 18 uri na dvoru pansiona u kulturnom programu nastupaju: Jačkarni zbor Daruvar-Pakrac, Jačkarni zbor Peruška Marija iz Hrvatskoga Židana, HKD Veseli Gradišćanci, Muški jačkarni zbor Hrvatskoga Jandrofa i Židanske zvijezdice.

SERDAHEL

Kulturno i športsko društvo od 12. do 17. kolovoza organiziralo je Hrvatski dječji kamp tradicija za osnovnoškolsku djecu na tamošnjem jezeru. Tijekom tjedna djeca su imala priliku upoznati se s poviješću naselja, mogli su sudjelovati ručnim radionicama, kupati se u letinjskim bazenima i igrati mnoštvo športskih igara na igralištu pokraj jezera.

LETINJA

Uobičajeni Dani Pomurja, koje je Grad Letinja organizirao već 36. put, započeli su 14. kolovoza i trajali do proslave Dana državnosti Mađarske, 20. kolovoza. Tijekom tjedna odvijao se i niz hrvatskih sadržaja. Dana 16. kolovoza u platanskom parku održan je Međunarodni otvoreni dan slikara pod nazivom Mura Art, na koji su stigli mnogi hrvatski slikari iz Međimurja i Podravine. Na Pomurskim danima vina, 18. kolovoza, priređen je Folklorni i puhački festival na kojem su nastupili brojni izvođači iz Hrvatske: KUD Žiškovec, Pjevački zbor letinjskih Hrvata, varaždinska Grupa glazbe mandolina, kotoripska Limena glazba, Puhački orkestar letinjske Glazbene škole.

ISPRIKA

U napisu „Poticaj za ponovno djelovanje Hrvatske samouprave u III. okrugu“ neispravno sam navela podrijetlo Attila Szoboszlajja. Naime, on se izjašnjava Bunjevcem, te je iz Bačke, iz Aljmaša. Ispričavam se.

Kristina Goher